

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: S. D.
zastoupená advokátem Mgr. Andrejem Lokajíčkem
sídlem Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha

proti
žalovanému: Magistrát města Brna
sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2018, č. j. MMB/0260655/2018, sp. zn. OUSR/MMB/0242242/2018/2

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 22. 6. 2018, č. j. MMB/0260655/2018, sp. zn. OUSR/MMB/0242242/2018/2, a usnesení Úřadu městské části města Brna, Brno-Líšeň, ze dne 28. 5. 2018, č. j. MCLISEN 04897/2018/2700/VIT, sp. zn. STP/11934/2017/VIT, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám jejího advokáta Mgr. Andreje Lokajíčka do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil usnesení ze dne 28. 5. 2018, č. j. MCLISEN 04897/2018/2700/VIT, sp. zn. STP/11934/2017/VIT, kterým Úřad městské části města Brna, Brno-Líšeň (dále též jen „stavební úřad“), odepřel žalobkyni pořízení kopie projektové dokumentace mimo situační výkres coby části spisu sp. zn. STP/11934/2017/VIT vedeného ve věci *„územního rozhodnutí o umístění stavby nástavba a přístavba objektu pro bydlení č. p. X, X, na pozemku parc. č. X v katastrálním území X“*.
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 21. 5. 2018 se na stavební úřad dostavil zmocněnec žalobkyně za účelem nahlédnutí do spisu, o čemž byl sepsán úřední záznam. Zmocněnci bylo umožněno seznámit se s daným spisem a pořídit si kopii spisového materiálu. Zároveň mu však stavební úřad zamezil pořídit kopie projektové dokumentace podle § 168 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Zmocněnci bylo nabídnuto pořízení kopie situačního výkresu, to však odmítl. Následně dne 29. 5. 2018 stavební úřad vydal zmocněncem požadované usnesení, svůj závěr odůvodnil nesplněním zákonné podmínky § 168 odst. 2 stavebního zákona, dle níž *„kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká.“* Žalovaný dále v reakci na svá rozhodnutí ze dne 2. 3. 2016, č. j. MMB/061066/2016, a ze dne 31. 8. 2016, č. j. MMB/0332209/2016, předložená mu žalobkyní, konstatoval, že tato rozhodnutí o odvolání proti usnesení o neposkytnutí kopie projektové dokumentace vydal v rámci odlišných správních řízení. Opíral se tehdy zejména o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69. V rámci nyní projednávané věci však vycházel z judikatury místně příslušného Krajského soudu v Brně, a to konkrétně z jeho rozsudku ze dne 5. 6. 2017, č. j. 29 A 107/2015-86, jímž se ostatně řídil i stavební úřad. V tomto rozsudku se Krajský soud v Brně podrobně zabýval výkladem 168 odst. 2 stavebního zákona, a to i ve vztahu k závěrům poukazovaného rozsudku Městského soudu v Praze. Žalovaný pak odkázal i na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 3. 2017, č. j. 31 A 44/2015-84. Závěrem žalovaný dodal, že usnesením stavebního úřadu ze dne 30. 5. 2018, č. j. MCLISEN 04988/2018/2700/VIT, bylo předmětné územní řízení zastaveno.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že předmětem sporu je její právo coby účastníka řízení vedeného stavebním úřadem pod sp. zn. STP/11934/2017/VIT nahlédnout do projektové dokumentace předmětné stavby. Tato projektová dokumentace je součástí žádosti o vydání územního rozhodnutí k předmětnému stavebnímu záměru. Požádala o zhotovení fotografických kopií projektové dokumentace pro její podrobné prostudování a k provedení podrobné analýzy obsahu předmětného stavebního záměru, který v ní byl znázorněn. To považovala za důležité pro posouzení skutečného dopadu záměru do jejích vlastnických práv jako neopominutelného účastníka správního řízení a pro zpracování plnohodnotného doplnění již dříve učiněného vyjádření ze dne 11. 5. 2018. Je nezbytné mít v průběhu správního řízení možnost sledovat vývoj obsahu projektové dokumentace, tedy zda jsou či nejsou zapracovány připomínky jiných účastníků správního řízení a jaký případný nový dopad mohou mít do jejích práv. Usnesení stavebního úřadu o odepření nahlížení přitom bylo vydáno až po její upomínce.

4. Ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona nedopadá na účastníka běžícího územního řízení. Takového účastníka je stavební úřad povinen nechat pořídit jeho technickým zařízením kopii dokumentace v souladu s § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Nezákonným postupem správních orgánů jí byla znemožněna ochrana jejích práv a ztížena její procesní aktivita v řízení. Ochranu práv účastníků řízení nelze podmiňovat souhlasem vlastníka stavby, případně pořizovatele projektové dokumentace. Jejich zájmy totiž mohou být často protichůdné. Podstatný je účel a smysl § 168 odst. 2 stavebního zákona. Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, vyplývá, že dané ustanovení směřuje k ochraně autorského práva pořizovatele dokumentace či k ochraně odvozeného práva vlastníka věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, tak aby dotčená osoba, která buď dílo vytvořila, nebo za jeho vytvoření zaplatila, sama mohla rozhodnout a zvážit riziko zásahu do svých autorských či majetkových práv a podle toho povolit či nepovolit kopírování dokumentace či její části. Sousedovi přitom zpravidla nejde o to, dostat se zadarmo k dokumentaci a postavit si vlastní stavbu. Ten je naopak veden jinými úmysly, např. požadovat zpřísnění podmínek stavby apod. Ani zájmem žalobkyně nebylo dostat se k projektové dokumentaci a zasáhnout do autorských práv pořizovatele dokumentace, ale ochrana jejích práv v průběhu územního řízení.
5. Žalobkyně rovněž namítla, že žalovaný rozhodl v rozporu se svou dřívější praxí opírající se o závěry výše označeného rozsudku Městského soudu v Praze. Tento rozsudek byl přitom publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a lze mu tak připisovat větší váhu než rozhodnutím, která takto publikována nebyla. Žalovaný tedy ve skutkově obdobném případě rozhodl v rozporu se svojí předchozí rozhodovací praxí jen z toho důvodu, že jeho sídlo leží v obvodu jiného krajského soudu. Bez relevantního odůvodnění tak změnil zavedenou rozhodovací praxi, aniž by bylo ve vztahu k § 168 odst. 2 stavebního zákona vydáno rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nebo aniž by bylo ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu publikováno rozhodnutí, které by závěry rozsudku Městského soudu v Praze měnilo. Je nepřijatelné, aby si správní orgán vybíral ze soudních rozhodnutí vydaných na území České republiky ta, která v dané věci nejvíce odpovídají jeho vlastnímu názoru. Závěrem žalobkyně dodala, že skutečnost zastavení územního řízení ničeho nemění na nezákonnosti napadeného rozhodnutí.
6. Na základě uvedeného navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i usnesení stavebního úřadu, zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Ve vyjádření k žalobě ze dne 8. 11. 2018 žalovaný především uvedl, že při výkladu § 168 odst. 2 stavebního zákona se opíral o závěry Krajského soudu v Brně uvedené v rozsudcích ze dne 5. 6. 2017, č. j. 29 A 107/2015-86, a ze dne 22. 3. 2017, č. j. 31 A 44/2015-84, s nimiž se stejně jako stavební úřad ztotožnil. Žalobkyni bylo umožněno nahlédnout do celého spisu a pořídit si z něj výpisy, a to včetně projektové dokumentace. Ve vztahu k ní tedy nebylo umožněno pouze pořízení jejích kopií. Žalobkyni tím nikterak nebyla znemožněna ochrana jejích procesních práv, neboť prostudovat projektovou dokumentaci bylo možné při nahlížení do spisu, případně v průběhu úředních hodin, aniž by byl vyžadován souhlas vlastníka stavby či pořizovatele projektové dokumentace. Žalovanému nepřísluší posuzovat důvod, pro který kdokoli žádá o pořízení kopie projektové dokumentace, neboť § 168 odst. 2 stavebního zákona neposkytuje žádný prostor pro správní uvážení, v němž by se takové úvahy mohly projevit. Nelze tudíž zaujmout stanovisko o nulové rizikovosti

souseda, který nemá zájem dostat se zadarmo k projektové dokumentaci. K námitce o změně jeho rozhodovací praxe žalovaný uvedl, že obdobně jako soudy (a to i při nezměněné právní úpravě) mohou své právní názory měnit a doplňovat o nové interpretační závěry též správní orgány za splnění podmínky náležitého odůvodnění. S ohledem na nejednotnost judikatury pak v daném správním řízení interpretoval § 168 odst. 2 stavebního zákona ve shodě s právním názorem Krajského soudu v Brně. Závěrem navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobkyně

8. V replice k vyjádření žalovaného ze dne 18. 2. 2019 žalobkyně setrvala na již dříve uplatněné argumentaci.

V. Posouzení věci soudem

9. Soud, v souladu s § 51 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní [dále též „s. ř. s.“], bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i usnesení stavebního úřadu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba je důvodná**.
10. Jak vyplynulo ze správního spisu, dne 20. 12. 2017 bylo zahájeno územní řízení o žádosti o územní rozhodnutí o umístění stavby vedené stavebním úřadem pod sp. zn. STP/11934. V tomto řízení měla žalobkyně postavení účastníka podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, tedy jako osoba, jejíž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám nebo pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Její zástupce Ing. K. se v rámci probíhajícího řízení dostavil dne 21. 5. 2018 na stavební úřad za účelem nahlédnutí do spisu. Z úředního záznamu o tomto úkonu vyplývá, že jmenovaný si vlastním technickým prostředkem pořídil kopie celého spisového materiálu s výjimkou projektové dokumentace, v čemž mu stavební úřad s odkazem na § 168 odst. 2 stavebního zákona zamezil. Z úředního záznamu se dále podává, že zástupce žalobkyně požádal, aby o této skutečnosti bylo vydáno usnesení. Rovněž je v záznamu uvedeno, že zástupce na pořízení fotokopíí celé projektové dokumentace trvá s tím, že odmítá pořízení kopie pouze situačního výkresu. Úřední záznam dále obsahuje poučení, že *„kopie dokumentace nelze použít k žádnému jinému účelu, než k možnosti seznámení se s předmětem řízení a tím k zajištění uplatnění jeho/jejich dalších procesních práv v tomto řízení“*. Dne 28. 5. 2018 stavební úřad pod č. j. MCLISEN 04897/2018/2700/VIT vydal usnesení o zamezení pořízení kopií projektové dokumentace, proti němuž se žalobkyně odvolala. Její odvolání žalovaný zamítl nyní žalobou napadeným rozhodnutím. Konečně je třeba zmínit i to, že dne 30. 5. 2018 vydal stavební úřad usnesení o zastavení předmětného řízení, neboť žadatel vzal podáním učiněným dne 28. 5. 2018 svou žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby zpět.
11. Předmětem sporu je to, zda žalobkyně v postavení účastníka řízení, má právo pořídít kopie projektové dokumentace anebo, zda se na ni vztahuje pravidlo, že takové kopie může pořídít pouze v případě, kdy předloží souhlas pořizovatele dokumentace, případně vlastníka stavby.
12. Podle § 168 odst. 2 stavebního zákona *„vedení spisové služby a nahlížení do spisu se řídí ustanoveními správního řádu a zvláštního právního předpisu. Kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. V odůvodněných případech lze*

usnesením odepřít nahlížení do vybraných částí dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodů ochrany osob a jejich majetku.“

13. Pro zhodnocení zákonnosti napadeného rozhodnutí je vhodné nejprve shrnout dříve vyslovené judikatorní závěry. Žalobkyně opírá svůj názor, že se § 168 odst. 2 stavebního zákona nevztahuje na účastníky řízení, především o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69. Z něj se podává, že „*ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006, které opravňuje stavební úřad poskytnout žadateli kopii dokumentace stavby pouze se souhlasem toho, kdo dokumentaci pořídil, nebo se souhlasem vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nedopadá na účastníka běžícího stavebního (případně územního) řízení. Tomuto účastníku je stavební úřad povinen poříditi kopii dokumentace v souladu s § 38 odst. 4 správního řádu z roku 2004.*“ Městský soud v tomto směru dále vyslovil, že „*podle soudu míří toto ustanovení k ochraně autorského práva pořizovatele dokumentace (přesněji řečeno jeho majetkové složky), respektive k ochraně odvozeného práva vlastníka ‚věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno‘ (§ 12 odst. 3 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon); v tomto případě je onou ‚věcí‘ stavba). Projekt konkrétní stavby, v němž je jak graficky, tak textově vyjádřen přesný vzhled stavby, navrhované materiály, konkrétní pracovní postupy, použité technologie apod., je bezesporu autorským dílem, za jehož užití musel stavebník vynaložit značnou protihodnotu. Podmiňuje-li tedy § 168 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006 pořizování kopií dokumentace stavby (a to stavby již postavené, respektive stavby, ohledně níž již bylo ukončeno stavební řízení - viz první argument výše) souhlasem osoby, která buď dílo vytvořila, nebo za jeho vytvoření zaplatila, činí tak proto, aby tyto osoby samy mohly zvážit riziko zásahu do svých autorských či majetkových práv a podle toho povolit či nepovolit kopírování dokumentace či její části.*“ Městský soud pak dospěl k závěru, že „*[p]otenciální ‚rizikovost‘ souseda jako účastníka stavebního řízení, který žádá o kopii dokumentace, je z tohoto pohledu takřka nulová. Soused tak činí proto, aby mohl polemizovat s provedením stavby jako takové nebo s podmínkami, za nichž je povolována; cílem sousedů je zpravidla stavbě zabránit, dosáhnout jejího ‚zmenšení‘, zpřísnit podmínky jejího provozu apod. Nelze rozumně předpokládat, že sousedovi jde ve skutečnosti o to, dostat se ‚zadarmo‘ k dokumentaci a podle ní si postavit vlastní stavbu.*“
14. Žalobkyně dále poukázala na to, že k tomuto výkladu se přiklonil taktéž Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 18. 8. 2017, č. j. 48 A 13/2016-40, případně ze dne 11. 5. 2017, č. j. 48 A 42/2015-128. Krajský soud v Hradci Králové pak v rozsudku ze dne 29. 7. 2016, č. j. 30 A 4/2015-70 interpretoval ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona tak, že toto upravuje podmínky poskytování kopií projektové dokumentace stavby. Uvedl, že „*kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby které se dokumentace týká.*“ V tomto směru nicméně doplnil, že „*ze žaloby nevyplývá, že by žalobkyně takové předpoklady pro to, aby mohl stavební úřad uvedeným způsobem postupovat, poskytla. To však žalobkyni nijak nebránilo v tom, aby si fotokopie listin, o které měla zájem, pořídila sama při nahlížení do správního spisu v rámci vedeného stavebního řízení.*“
15. Naproti tomu žalovaný poukazoval zejména na rozsudek zdejšího soudu ze dne 5. 6. 2017, č. j. 29 A 107/2015-86. V něm bylo vysloveno, že primárním účelem zmiňovaného ustanovení je ochrana projektanta stavby, která je efektivní pouze v případě jejího poskytnutí po celou dobu správního řízení s tím, že „*argumentaci Městského soudu v Praze ohledně ‚rizikovosti‘ souseda zdejší soud nepovažuje za přesvědčivou. Jednak předmětné*

ustanovení nerozlišuje mezi jednotlivými typy žadatelů o poskytnutí kopie dokumentace stavby, a jednak takovým sousedem například může být (a často bývá) developer, který vlastní řadu pozemků, a který projektovou dokumentaci může vcelku bez problémů využít pro svoji podnikatelskou činnost (a třeba i v rámci konkurenčního boje). Ostatně jakýkoli soused nemusí získané kopie použít pro svoji potřebu, ale může projektovou dokumentaci zpeněžit prodejem třetí osobě.“ Proto zdejší soud dospěl k závěru, že pro poskytnutí projektové dokumentace stavby je vždy zapotřebí předložit souhlas pořizovatele případně vlastníka stavby bez ohledu na to, kdo o kopii žádá. Žalovaný se dále v napadeném rozhodnutí opřel i o rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 31 A 44/2015-84, kde bylo taktéž vysloveno, že při poskytování kopií projektové dokumentace podle § 168 odst. 2 stavebního zákona není rozhodné, kdo o ně žádá, jelikož zmiňované ustanovení neposkytuje prostor pro správní uvážení. Oba posledně zmíněné rozsudky se přitom ve svých odůvodněních mimo jiné vypořádávaly s argumentací Městského soudu v Praze, s níž se neztotožnily. Naopak se přiklonily spíše k závěrům vysloveným v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec ze dne 21. 7. 2011, č. j. 59 A 97/2010-27, v němž byl vysloven závěr, že „*práva na poskytnutí kopie dokumentace se nelze domáhat podle obecné právní úpravy práva na pořízení kopie spisu podle § 38 odst. 4 správního řádu z roku 2004. Podmínky pro poskytování kopií dokumentace jsou upraveny speciálním právním předpisem v § 168 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006, který má na základě § 192 téhož zákona ve vztahu ke správnímu řádu přednost.*“

16. Na podkladě výše popsaných judikatorních závěrů může vzniknout poměrně oprávněný dojem, že judikatura v projednávaném případě je nejednotná. V nyní projednávané věci však dále není třeba poměřovat shora uvedené právní závěry, neboť k věci se již vyslovil Nejvyšší správní soud. Rozsudkem ze dne 23. 7. 2019, č. j. 2 As 256/2017-48 (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), přitom zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 5. 6. 2017, č. j. 29 A 107/2015-86, z něž nyní správní orgány vycházely. Zároveň se kasační soud v daném rozsudku vypořádal i s některými výše citovanými rozhodnutími správních soudů. Konstatoval přitom zejména, že „*§ 168 odst. 2 věta druhá stavebního zákona představuje odchylnou, speciální úpravu ve vztahu k § 38 odst. 4 správního řádu pro případy poskytování kopií spisu, konkrétně pak pro poskytování kopií dokumentace stavby, a stanovením podmínek tak omezuje právo účastníka či jiné osoby na to, určitým způsobem disponovat informacemi ze správního spisu.*“ Dále se zabýval tím, zda omezení práva na získání, zpracování a jiné využití informací ze spisu splňuje ústavní požadavky na omezení základního práva podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, přičemž následně uvedl, že „*ustanovení § 168 odst. 2 stavebního zákona tedy požaduje po žadateli o poskytnutí kopie dokumentace stavby, který musí splňovat podmínky § 38 správního řádu, aby společně se svou žádostí předložil i souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká, nebo jejich právních nástupců. Pokud však žadatel požadovaný souhlas podle citovaného ustanovení nepředloží, musí stavební úřad posoudit, jakou část dokumentace stavby žadatel požaduje, z jakého tak činí důvodu, zda je tento důvod věrohodný a nezastírá se jím ve skutečnosti jiný, nepřípustný důvod a zda je důvod poskytnutí dostatečně důležitý v porovnání s možnou brozbou zneužití dokumentace a dotčení právem na vlastnictví pořizovatele dokumentace či vlastníka stavby (čl. 11 Listiny).* Poté, co ověří rozhodné skutečnosti, posoudí, kterému z konkurujících si práv má být dána přednost, případně může přijmout i jiná vhodná opatření co možná nejvíce optimalizujících řešení střetu práv. Představit si lze například omezení poskytnutí kopie dokumentace jen na určité její části tak, aby zkopírovaná část dokumentace mohla sloužit žadatelem deklarovanému účelu, ale

nemohla být zneužita jako podklad pro novou stavbu či její část.“ Dle Nejvyššího správního soudu tak bude v projednávaných případech nutné uplatnit test proporcionality a správní orgán se bude muset zabývat nastíněnými kritérii

17. Obdobně se Nejvyšší správní soud k dané problematice postavil i v rozsudku ze dne 12. 2. 2020, č. j. 1 As 324/2019-29. Ačkoliv v posledně uvedeném rozsudku žalobce žádal o poskytnutí kopií stavební dokumentace nikoli z titulu účastníka řízení podle stavebního zákona, nýbrž na podkladě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zabýval se kasační soud z obecného hlediska právě i posuzováním odepření poskytnutí dokumentace na podkladě § 168 odst. 2 stavebního zákona. Uvedl, že *„byl-li by souhlas (k pořízení kopie) odepřen či jej nebylo možné získat, lze uvažovat o zásahu do práv dotčených osob, resp. o nutnosti ochrany jejich práv. Výsledek rozhodnutí zda informaci poskytnout, či nikoli tedy bude záležet na významu důvodů odepření souhlasu, resp. významu skutečností, pro které nebylo možné souhlas zajistit na straně jedné, proti významu důvodů potřeby získání informace na straně druhé. Vedle potřeby chránit práva duševního vlastnictví se do zvažování promítá ve většině případů možná důležitější potřeba ochrany soukromí vlastníka stavby, vycházející z čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Obecné právo na informace jistě nemůže sloužit k tomu, aby kdokoli získal informace o obydlí člověka, z níž lze dovodit možný způsob života jeho rodiny, nebo o sídle či provozovně podnikatelského subjektu, které by mohly ohrozit jeho obchodní aktivity, aniž by proto žadatel o informace neměl vážný důvod.“*
18. Ze závěrů vyslovených Nejvyšším správním soudem tedy vyplývá především závěr, že nelze za zákonné označit takové rozhodnutí správních orgánů, které vychází z chybného názoru, že kopie fotodokumentace poskytnout nesmí, aniž by byly jakkoli zváženy konkrétní okolnosti případu. Zároveň je třeba zdůraznit, že z hlediska aplikace § 168 odst. 2 stavebního zákona je irelevantní, zda předmětné řízení dosud trvá či nikoli.
19. V nyní projednávané věci tedy s ohledem na skutečnost, že žalobkyně nepředložila potřebný souhlas projektanta či vlastníka stavby, měl stavební úřad, eventuálně žalovaný provést výše nastíněný test proporcionality. Tak se však nestalo. Stavební úřad měl náležitým způsobem zhodnotit, pro jaký účel žalobkyně žádá pořízení kopií dotčené dokumentace, zda je tento účel věrohodný a nemůže se jednat o účel jiný, kterému by neměla být poskytnuta ochrana. V neposlední řadě se měl podrobněji zabývat vůbec povahou a informacemi, které jsou v projektové dokumentaci obsaženy, a zda hrozí jejich zneužití ze strany žalobkyně. Na místě bylo i zohlednění toho, z jakého důvodu žalobkyně nepředložila příslušný souhlas, zda se o jeho získání alespoň pokusila a pro jaké důvody jí případně byl odepřen. Na tomto podkladě pak měly správní orgány zhodnotit, zda požadavek na pořízení kopií projektové dokumentace odůvodňuje její poskytnutí v porovnání s nebezpečím jejich zneužití. Těmito otázkami bylo nutné se zabývat pro odpovídající závěr o tom, kterému z konkurujících práv dát v popsáném případě přednost, a to eventuálně i za přijetí dalších opatření, jejichž účelem by bylo vyvážení rovnováhy mezi účastníky.
20. Vzhledem k tomu, že správní orgány zmiňovaný test proporcionality neprovedly a zmiňovanými otázkami se vůbec nezabývaly, zatížily svá rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, která je důvodem pro jejich zrušení [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

VI. Závěr a náklady řízení

21. Z výše uvedených důvodů soud dle § 78 odst. 1, 3 s. ř. s. zrušil rozhodnutí žalovaného i usnesení stavebního úřadu. Vzhledem k § 78 odst. 4 s. ř. s. pak věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
23. Žalobkyně dosáhla v řízení plného úspěchu, má proto právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna advokáta žalobkyně a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) a dva režijní paušály ve výši 2 x 3 100 Kč a 2 x 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 1, odst. 4 advokátního tarifu], tedy celkem 6 800 Kč. Protože právnická osoba zřízená podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon advokacie, jejímž společníkem je advokát žalobkyně (STRNAD JOCH LOKAJÍČEK advokáti s. r. o.), je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 1 428 Kč, odpovídající dani, kterou je zmíněná právnická osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Žalobkyni dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za návrh ve věci samé ve výši 3 000 Kč.
24. Soud naopak žalobkyni nepřiznal náhradu nákladů souvisejících s její replikou ze dne 18. 2. 2019, neboť argumentace v ní užitá pro věc nepřinesla ničeho nového, nejednalo se tudíž o účelně vynaložený náklad ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s.
25. Celkem tedy byla žalobkyni vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 11 228 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 21. prosince 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu